

Collectief SKaGeN brengt voor het eerst jeugdtheater met Wonderland

Groeipijnen in 3D

Ze zijn bekend van theater, tv en film en vierden vorig seizoen hun tienjarig samenzijn. Maar met zijn allen een jeugdvoorstelling maken, dat doen ze bij theatercollectief SKaGeN voor het eerst.

DOOR LIV LAVEYNE

ANTWERPEN ● Voor *Wonderland* (12+), een coproductie met het Antwerpse jeugdtheaterhuis HETPALEIS, zochten acteurs Valentijn Dhaenens, Korneel Hamers, Mathijs Scheepers, Clara Van den Broek en Bruno Vanden Broecke inspiratie in *Alice in Wonderland*. Zonder teaparty en wit konijn weliswaar, maar met beeldprojecties in een decor dat kleiner en groter lijkt te worden. 'Het origineel vonden we te bestoft.'

Op het vlak van jeugdtheater kijkt SKaGeN al enkele jaren de kat uit de boom. Onlangs maakte Bruno Vanden Broecke samen met studie-buddy Dimitri Leue *De Marcellini's* bij HETPALEIS, maar ook SKaGeN zelf slaat met zijn volwassen voorstellingen aan bij jongeren, zo blijkt tijdens schoolvoorstellingen. Het moest er dus wel van komen: een eerste echte jeugdvoorstelling.

Dat de keuze viel op *Alice in Wonderland*, het legendarische boek van Lewis Carroll uit 1865, is geen toeval. "Een meisje dat in een wereld vol mannen belandt", lacht Van den Broek. "Maar er is meer. In deze productie kunnen we al onze persoonlijke interesses bundelen, van theater en film tot dans en comedy. Bovendien hadden we zin om echt 'groot' te gaan: groot in beelden, groot in spel, groots in fantasie. En waar kan dat beter dan in 'Wonderland'?"

Geen bridge of tea-time

Van het originele verhaal hield SKaGeN weinig over. "Carroll's boek bleek nogal bestoft omdat alles in die negentiende-eeuwse context zit. Bridge en *tea-time*, daar moet je bij de jeugd van tegenwoordig niet meer mee afkomen", vindt Dhaenens. "Maar de basisgedachte van het boek hebben we wel bewaard: een meisje valt in slaap en komt terecht in een fantasiewereld. In Alices kleiner en groter worden zien wij de fysieke en geestelijke groeipijnen waarmee twaalfjarigen, de doelgroep van deze voorstelling, geconfronteerd worden. Die prille pubertijd: met het ene been sta je nog in het kind-zijn, met

■ De figuren die in Alices *Wonderland* opduiken, zijn in zekere zin een vervormde spiegel van de realiteit die haar omringt.

het andere stap je de volwassenheid binnen." Mossel noch vis en tegelijk beide. "*Wonderland* gaat over jezelf aanvaarden. Alice is een meisje dat in onvrede met zichzelf leeft en daardoor ook met de hele buitenwereld. Dat is iets waarin pubers zich vast en zeker zullen herkennen", meent Vanden Broecke.

SKaGeN stortte zich niet onvoorbereid op zijn eerste jeugdtheaterproductie. "We zijn gaan praten in scholen en hebben twaalfjarigen gevraagd wat hen bezighoudt. Die

ger, kennen minder gêne en hebben via internet toegang tot een ruimere belevingswereld, maar de grote en kleine pijntjes zijn dezelfde gebleven", vindt Hamers. "Een leraar vertelde ons hoe zijn klas, een eerste middelbaar met allemaal jongens, op slag veranderde met de komst van een meisje. De kinderen van weleer werden plots jongens die stoer naar het bord liepen en zich meer met elkaar gingen meten. Dat dubbele zit in onze voorstelling", zegt Van den Broek.

"Je hebt de naïviteit van een kind:

gezelschap Braakland al meermaals samenwerkte. "Zijn tweedimensionale tekeningen worden driedimensionaal tot leven gewekt door 'De ruimtevaarders', het ontwerpersduo Kristof Engels en Karolien De Schepper", vertelt Van den Broek.

"Eerst was er het idee om met hologrammen te werken, maar dat bleek theatertechisch te ingewikkeld. Nu bestaat het decor uit twee delen die in een verscherpt perspectief een hoek vormen, waardoor de projecties vervormen. Een mens groter en kleiner laten worden op scène gaat immers niet, dus maken we de ruimte groter en kleiner. We wilden de infrastructuur van de grote zaal optimaal gebruiken, als een soort locatieproject op de scène.

"De figuren die in Alices *Wonderland* opduiken, zijn in zekere zin een uitvergroting, een vervormde spiegel, van de realiteit die haar omringt. Ze wordt ook zelf voortdurend achtervolgd door haar spiegelbeeld, het is die figuur die haar aanzet om verder te gaan. In die zin is ons *Wonderland* een herkenbaar bildungsverhaal van kind naar jongvolwassenheid. Daarin verschilt jeugdtheater niet van volwassen theater: het gaat om herkenbaarheid. Je wilt aan je publiek zeggen: kijk, je bent niet alleen met je problemen", aldus Scheepers. "Iedereen herinnert zich wel zijn pubertijd, wanneer jij of je kameraad vroeger rijp blijkt te zijn en je elkaar daardoor niet meer begrijpt. Alsof je plots in een andere wereld belandt."

Wonderland, van 7 tot en met 27 november in HETPALEIS, Antwerpen, www.hetpaleis.be.

CLARA VAN DEN BROEK:

We hadden voor deze productie zin om echt 'groot' te gaan: groot in beelden, groot in spel, groots in fantasie. En waar kan dat beter dan in 'Wonderland'?

kennis hebben we indirect meegenomen in de voorstelling", vertelt Van den Broek. "We hadden ons voorbereid op allerlei rampscenario's: je hoort over seksparty's, over hoe jongeren steeds vroeger gedwongen worden om zich een stijl aan te meten, want 'anders hoor ik nergens bij'. Er is ook zoveel: als twaalfjarige kunt je echt al een eigen stijl beginnen te zoeken in de H&M. In onze tijd was dat toch niet zo."

"We hadden wel genres, maar dat beperkte zich tot de Millets versus de All Stars: de snobs versus de goeie", lacht Vanden Broecke. "Ja, onze eigen puberervaringen zijn ook weer naar boven gekomen", grijnst Dhaenens. "Of er in die jaren veel veranderd is? Het antwoord is dubbel: jongeren zijn duidelijk mondi-

het van de hak op de tak springen en de gekste associaties maken. Zo zit er in de voorstelling een groepje figuren, de zogenaamde 'minimanen', waar je maar moeilijk de vinger op kunt leggen. Daartegenover staan momenten van poëtische verstilling, waarbij het beeldende het verloop van het verhaal en de personages overstijgt. Maar bovenal is *Wonderland* een spel met verhoudingen, van klein en groot worden, en dat spel vertaalt zich ook letterlijk in het decor."

Grote zaalfantasie

Voor het decor deed SKaGeN een beroep op striptekenaar Philip Paquet, die eerder al met het gezelschap de voorstelling *Winterkant* maakte en ook met muziektheater-